

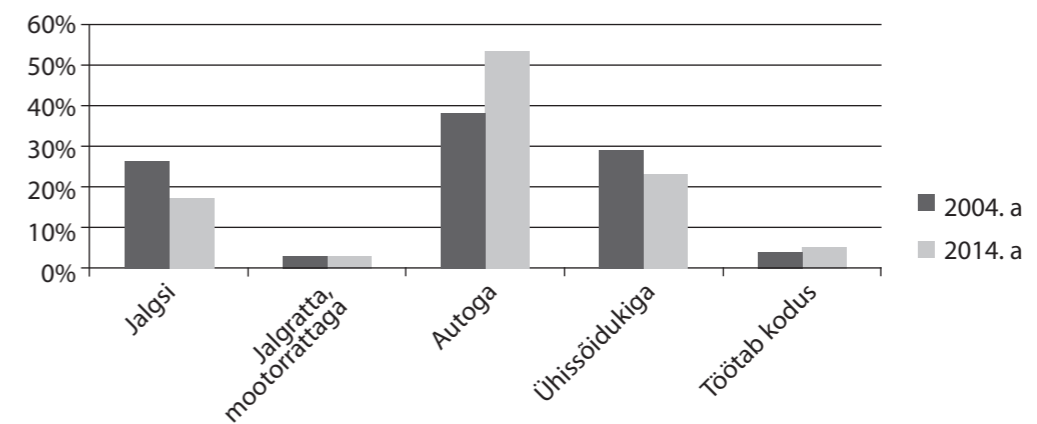
EESTI KEELE C1-TASEME EKSAMI KONSULTATSIOONIVIIHIK

KIRJUTAMINE

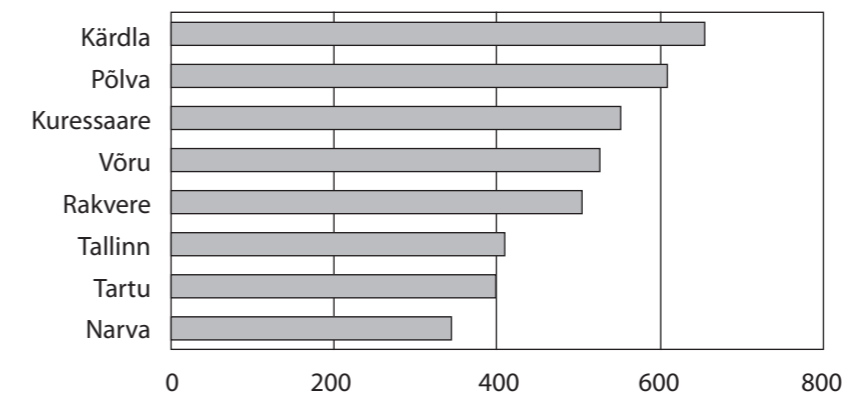
ESIMENE ÜLESANNE

Teie ees on kaks joonist. Teie ülesanne on esitatud andmeid analüüsida ja kirjutada **üldistav**, tööoludesse sobiv **kokkuvõte**. Kirjutisele pange kindlasti pealkiri. **Teksti pikkus olgu u 180 sõna.**

JOONIS 1. Eesti elanike töökäimise viisid

JOONIS 2. Sõiduautode arv 1000 elaniku kohta Eesti linnades

Allikas: <http://statistikaamet.wordpress.com>

RÄÄKIMINE

ESIMENE ÜLESANNE

TEEMAKAARDID (testitavatele)

NÄIDIS 1

TEEMAVALDKOND: ÜLDTEEMAD

1. Töölaste reise ja koolituste vajalikkus töökvaliteedi tõstmiseks
2. Silmahakanud vead Eesti teeninduses – kuidas saaks paremini?

NÄIDIS 2

TEEMAVALDKOND: TERVISHOID

1. Noorte tervisekasvatuse edendamise tähtsusest
2. Haiguste ennetamise taskukohased viisid ja võimalused

NÄIDIS 3

TEEMAVALDKOND: HARIDUS

1. Kuidas tagada võrdsed võimalused hea hariduse saamiseks Eesti eri paigus
2. Mis on head/halba selles, et põhikool ja gümnaasium on eraldi asutused

SA INNOVE

EESTI KEELE C1-TASEME EKSAAMI KONSULTATSIOONIVIHIK

KUULAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–7. Te kuulete lõiku uudistest, mille kohta on esitatud seitse küsimust. Kuulake teksti ja kirjutage lahtritesse (1–7) sobiv **lühivastus**. Hinnatakse teksti mõistmist, mitte õigekirja. Kõnelõiku kuulete **kaks korda**. Näidis on tähistatud 0-ga.

Eestit külastab üha enam välisturiste

0. Millisel kolmel välisturul Eesti end põhiliselt reklaamib?	Soome, Vene, Läti
1. Mida Tarmo Mutso tänapäeval turisminduses võimalikuks peab?	
2. Mida tutvustatakse näiteks soomlastele suunatud kampaaniates?	
3. Kus piirkonnas on täheldatav Vene turistide hulga märgatav kasv?	
4. Kus on Peterburis saanud tavaks kampaaniat korraldada?	
5. Mida peab Kaire Ilus oma kandi turunduse tugevuseks?	
6. Mis on edasine eesmärk turismist saadavat tulu silmas pidades?	
7. Mida tunnistab Mutso Vene turu kohta võrdluses soomlastega?	

Täidab
hindaja

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 8–17. Te kuulete vestlust, mille kohta on esitatud kümme küsimust. Kuulake teksti ja tehke märge ✓ sobiva vastuse (**A**, **B** või **C**) ees olevasse ruutu. Igale küsimusele on ainult üks õige vastus. Kõnelõiku kuulete ainult **ühe korra**.

Tutvuge palun küsimustega **8–17**. Selleks on Teil aega **üks minut**.

Uudo Timm räägib seentest

8. Saatejuhi meelest saabub seeneaeg

- A** vaikselt.
B ootusärevalt.
C tähelepandamatult.

9. Seeneliike on Eestis

- A** alla 3500.
B üle 3500.
C umbes 400.

10. Mükoriisaseened on

- A** taimejuurtega seotud.
B taimedele kahjulikud.
C söögiks kõlbmatud.

11. Seened elavad tavaliselt

- A** aasta ringi.
B mõned kuud.
C ühe soojaperioodi.

12. Seenekohta otsides tasub tähelepanu pöörata

- A** suurtele kuusemetsadele.
B kaskede olemasolule.
C seene nimes antud vihjele.

13. Kivipuravikud kasvavad

- A** kivide läheduses.
B hoopis kividest kaugemal.
C sõltumata kivide olemasolust.

Juhul, kui seadme pistik ei sobi Teie kodus olevasse pistikupesasse, kutsuge kohale elektrik, kes asendab seinas oleva pistikupesaga.

Ühendage juhtmed järgmiselt: pruun juhe tähisega L (voolujuhe); sinine juhe tähisega N (neutraalne);

kollane/roheline juhe tähisega ring, mille keskel on üks vertikaalne ja kaks horisontaalset joont.

SEADME ÜHENDAMINE VÄLISÕHUGA

Ühendage seade 120–150 mm laiuse toru abil kas korstnajakalaga või seinas oleva tuulutusavaga. Seadme paigaldamisel arvestage, et seadet peab olema võimalik ühendada vooluvõrku. Seadme esmakordsel kasutamisel hoidke ukсед ja aknad lahti.

KUI SEADET EI OLE VÕIMALIK ÜHENDADA VÄLISÕHUGA

Juhul, kui seadet ei ole võimalik ühendada välisõhuga, tuleb kasutada söefiltrit. Õhk puhastatakse filtri abil ja saadetakse uuesti ringlusse. Seadme peab ühendama toruga, mille laius on 120–150 mm. Vt toru kinnitamist seadmele originaalpassi tagumiselt kaanelt jooniselt nr 1.

KATTE KINNITAMINE

Seadet võib kasutada vaid koos kattega. Seadme katte paigaldamist ja seadme mõõtmeid vaata originaalpassi tagumiselt kaanelt jooniselt nr 4.

Seadme katte kinnitamiseks toimige järgnevalt: eemaldage seadme kate, vajutades nupule B. Juhul, kui Teie seadmele on paigaldatud halogeenlambid, ühendage need lahti, nagu on näidatud originaalpassi tagumisel kaanel joonisel 3.1. lahtiühendamine on tähistatud tähega F. Asetage seade katte sisse. Kinnitage seade, nagu on näidatud originaalpassi kaanel joonisel 4. Juhul, kui Te soovite hiljem seadme katet vahetada, ühendage eelnevalt lamp kindlasti lahti.

SEADME HOOLDUS

See, kui palju ja sageli peab seadet puhastama, sõltub seadme kasutussagedusest.

RASVAFILTER

Rasvafilter on enim kasutuses, seega juhul, kui seadet ei puhastata, võib rasvafilter ummistuda ja enam mitte töötada. Rasvafiltrit on soovitatav puhastada igal teisel kuul. Rasvafiltreid võib olla erinevaid: akrüülfILTER, paberfilter, metallfilter, valtsitud alumiiniumvõrk.

AKRÜÜLFILTER: pesta käsitsi leiges vees lahjendatud pesuainega. Soovitatav on filtrit leotada, kuni sellel pole enam rasva ega mustust.

PABERFILTER: seda pole võimalik pesta. Juhul, kui paberfiltrile ilmuvad punased triibud, tuleb see asendada uue filtriga.

METALLFILTER: pesta käsitsi leiges vees lahjendatud pesuainega. Soovitatav on jätta seade likku, kuni sellel pole enam rasva ega mustust. Enne kasutamist korralikult kuivatada. Seda filtrit on võimalik kasutada peaaegu igavesti.

VALTSITUD ALUMIINIUMVÕRK: pesta käsitsi või masinas vähemalt korra kuus. Enne kasutamist korralikult kuivatada, vastasel korral võib tekkida tulekahju oht.

SÖEFILTER: kasutatakse vaid juhul, kui seadet ei saa ühendada ventilatsiooniga. Seda filtrit ei ole võimalik puhastada, vahetamise sagedus sõltub seadme kasutamise aktiivsusest, kuid vähemalt iga 4 kuu möödudes tuleb see asendada uuega. Filtri eemaldamiseks toimige järgmiselt: eemaldage ettevaatlikult raam, seejärel keerake keskmist nuppu kuni tähiseni CARBON FILTER ja seejärel eemaldage filter. Asetage uus filter paika ja keerake keskmise nupp tagasi samale kohale, kus see enne oli. Seadme pealispinna puhastamiseks kasutage lahjendatud nõudepesuvedelikuga õrnalt niisutatud lappi.

HALOGEENLAMBI ASENDAMINE

Lülitage seade välja ja eemaldage vooluvõrgust. Eemaldage kroomitud kate kruvikeerajaga, asendage lambipirn, kasutades maksimaalselt 20 W pirni. Kinnitage kroomitud kate uuesti.

HÕÕGLAMBI ASENDAMINE

Lülitage seade välja ja eemaldage vooluvõrgust. Eemaldage võre. Asendage läbipõlenud lambipirn sama võimsusega pirniga.

OHUTUSNÕUDED

- Ärge proovige seadme filtreid kontrollida samal ajal, kui seade töötab.
- Ärge takistage õhu ventileerimist õhuavasid blokeerides.
- Ärge puudutage lampe ega neid ümbritsevad osad pärast seadme pikaajast kasutamist, siis on need kuumad ning on oht ennast põletada.
- Ärge hoidke seadme all tuleohtlikke toite.
- Ärge jätke mitte kunagi seadme alla toitu praadima ilma järelevalveta.
- Enne kui hakkate seadet puhastama, eemaldage see vooluvõrgust.
- Garantiiremonti ei tehta, kui seadme passis toodud nõudeid on eiratud.
- TOOTJA JA IMPORTIJA EI VASTUTA KAHJUSTUSTE EEST, MIS ON PÕHJUSTATUD SELLES JUHENDIS TOODUD NÕUETE EIRAMISEST.

Tekst: www.kodumasinad.ee

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 23–34. Lugege teksti ja vastake küsimustele (23–34). Kirjutage vastus (1–4 sõna) küsimuse alla. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Kust saab vaadata seadmele sobivaid parameetreid?

Andmeplaadilt

Täidab
hindaja

23. Millist abivahendit ei tohi seadme ühendamisel kasutada?

23

24. Mida tuleb ette võtta ebasobiva pistikupesaga?

24

25. Millega tuleb õhupuhastaja toru ühendada?

25

26. Mida tuleb teha õhupuhastajat esimest korda kasutades?

26

27. Mida tuleb teha enne õhupuhastaja katte vahetust?

27

28. Millest lähtub seadme puhastamise sagedus?

28

29. Millist tüüpi rasvafiltrit ei tohi veega puhastada?

29

30. Millist tüüpi rasvafiltri kasutusaeg on kõige pikem?

30

31. Mis vahendit kasutada seadme pindmiseks puhastuseks?

31

32. Missugust tööriista on tarvis lambipirni vahetamisel?

32

33. Millised õhupuhastaja osad peavad alati avatud olema?

33

34. Kus on näha kasutusjuhendit toetavad joonised?

34

SA INNOVE

14. Teadlikult seeni otsides on naine

- A leidnud kuuseriisikaid.
B pidanud mõnikord pettuma.
C saanud suure saagi.

15. Üldiselt on rohkem seeni

- A viljaka mullaga metsades.
B juba vanemates metsades.
C nooremates metsades.

16. Seened kasvavad palumetsas

- A viljakal pinnasel.
B põõsaste varjus.
C hästi nähtaval.

17. Roosat kärbseseent saatekülaline

- A väldib igal juhul.
B peab söödavaks.
C soovib kuulajatele.

EESTI KEELE C1-TASEME EKSAAMI KONSULTATSIOONIVIHK

ÕHUPUHASTAJA JETAIR CA EXTRA KASUTUSJUHEND

Seadme paigaldamisel jälgige, et seade ei oleks pliidile lähemal kui 60 cm ja pliidist kaugemal kui 65 cm. Enne seadme ühendamist vooluvõrku veenduge, et seadme andmeplaadil olevad parameetrid vastaksid Teie kodus olevatele elektriparameetritele. Soovitame seadme paigaldamiseks kutsuda kohale kvalifitseeritud elektrikku.

SEADME ÜHENDAMINE VOOLUVÕRKU
Ärge kasutage pistiku seinä ühendamisel liigset jõudu.
Pistikule peab jääma alaline juurdepääs, et seadet oleks võimalik vajadusel vooluvõrgust eemaldada.
Seadme ühendamisel vooluvõrku ärge kasutage pikendusjuhtmeid.

MUSTAND

13.

- A** Väiksemaid purskeid toimub iga paari aasta tagant ning neid kraatreid pidevalt ei jälgita.
- B** Vulkaani sisse paigaldatud mõõteriistad näitavad, et järgmine purse on veel kaugel.
- C** Selle purse võib tappa sadu tuhandeid inimesi ning halvata Euroopa tuha ja külmalainega.

14.

- A** Tänapäeval on Campi Flegrei kraatris Pozzuoli linn, mis on koduks 85 000 elanikule.
- B** Selle vulkaani purse võib teha palju kahju ja terve linnatäie maju maa pealt pühkida.
- C** Maailma suurim kaldeera asub Indoneesias ja võtab enda alla keskmise linna suuruse ala.

15.

- A** Geoloogid peavad aeg-ajalt toimuvaid magmapurskeid märgiks eelolevast katastroofist.
- B** Teadlasi paneb muretsema, et Pozzuoli ümber asuv 3 km läbimõõduga piirkond kerkib.
- C** Uinunud vulkaanide ümbruses täheldatakse sageli rõhu kõikumist maapinna sees.

16.

- A** Vulkaanipursetele on varemgi eelnenud pinnase kerkimine mingil osal kaldeerast.
- B** Varasematele Campi Flegrei pursetele on eelnenud maakoore vajumine paari meetri võrra.
- C** Eelmise vulkaanipurske järel täheldati Pozzuoli linnakeses maapinna märgatavat vajumist.

17.

- A** Väiksemate vulkaanipursetega on seal piirkonnas elavad inimesed juba harjunud.
- B** Ka eelolev purse võib olla sama võimas kui see, mis kaldeera 39 000 aastat tagasi löi.
- C** Praegu ei oska vulkanoloogid prognoosida, kui tugev on Campi Flegrei järgmine purse.

18.

- A** Kaldeeravulkaani purse halvaks kogu Itaalia ning sulgeks lennujaamad üle terve Euroopa.
- B** Seetõttu jälgitakse kaldeeravulkaani Napolis asuvast kontrollkeskusest ööpäev läbi.
- C** Sellise hävitusjõuga vulkaani uurimine käib teadlastel praeguste vahenditega üle jõu.

19.

- A** Kõigepealt peab puurimine selgitama seda, miks kaldeera just praegu järk-järgult kerkib.
- B** Puurimisega loodetakse saada informatsiooni ka Campi Flegrei varasemate pursete kohta.
- C** Puurimine peab näitama, kas järgmine purse võib olla sama võimas kui 1538. aasta purse.

20.

- A** Praegu suudetakse täpselt ennustada, kust magma ennast purske korral pinnale murrab.
- B** Seniste proovide põhjal peetakse Campi Flegrei eelmist purset 6. kategooria purskeks.
- C** Lisaks loodetakse puurimise abil teada saada, kus järgmine purse täpselt toimub.

21.

- A** Projekti alguses tehakse vaid maapealseid uuringuid ning puurimiseni veel ei jõuta.
- B** Kõigepealt liigub puur pool kilomeetrit vertikaalselt alla läbi vulkaaniliste setete kihtide.
- C** Puurimise teel kogutakse infot vulkaanide kohta ka mujal Euroopas, näiteks Islandil.

22.

- A** Pärast kokkuvarisemist tekkivas kaldeeras on tavaliselt üks suur või mitu väikest järve.
- B** Puurimine peaks andma vastuse, kui kiiresti temperatuur ja veerõhk sügavusega kasvab.
- C** Seal on kivimite arvatav temperatuur umbes 500⁰ C ja vett nii sügaval enam ei leidu.

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 13–22. Lugege teksti. Valige teksti kõrvalt lünka (13–22) sobiv lause. Kirjutage lünka valitud lause ees olev täht (A, B või C).

Teadlased puurivad supervulkaani

Geoloogid puurivad täie hooga Itaalia läänerannikul asuva supervulkaani Campi Flegrei sisse auke. (13) Seepärast loodavad teadlased, et vulkaani sisse paigaldatavad mõõteriistad annavad hoiatuse varem, nii et katastroofi ulatust saab piirata.

Campi Flegrei on kaldeeravulkaan. Kaldeeravulkaan ehk kaldeera on vulkaan, mis on õhku lennanud ja seejärel kokku varisenud. (14) Selles idüllilises linnakeses viibides on raske mõista, et tegelikult seistakse sõna otseses mõttes ühe Euroopa võimsama vulkaani otsas.

Viimati purskas Campi Flegrei 1538. aastal, kuid osa kaldeerast on jätkuvalt aktiivne, kuigi sellest ei välju mitte magma, vaid kõigest väevliaur. Niisiis – päris uinunud Campi Flegrei ei ole. (15) Nii leiab vulkanoloog ja Campi Flegrei ekspert Giuseppe de Natale rahvusvahelisest geofüüsika ja vulkanoloogia observatooriumist, et maapinna kerkimine on märk maasisese rõhu tõusust ning see võib väga hästi olla eesseisva purske eelhoiatuse. De Natale on käimasoleva puurimisaktsiooni peaorganisaator. Ta on vulkaani palju aastaid jälginud ja üritanud koos kolleegidega määrata, milline on järgmise purske eelmäng. (16) Ka 1538. aastal toimunud purske eel märgati Pozzuolis maapinna tõusu.

Ühtekokku elab kaldeeras ja selle lähistel 1,5 miljonit inimest. (17) Selline purske nõuaks ilmselt sadade tuhandete Kesk-Itaalia inimeste elu ning mõjutaks tervet Euroopat tuhasaju ja temperatuurilangusega. Campi Flegrei potentsiaalne suur hävitusvõime ongi see, mis toob vulkaani supervulkaanide lühikesse ja eksklusiivsesse nimekirja. Meile tuttavad vulkaanipursked on vaid saraküünlad võrreldes sellega, missuguse tulemöllu võib vallandada Campi Flegrei. (18) Seal näitab umbes 60 arvutiekraani jooksvalt andmeid, mida edastavad arvukad Pozzuoli lahe põhjas ja maa peal asuvad andurid.

De Natale sõnul ei saa uuringute ja jälgimisega maapinnal enam kaugemale minna ning seepärast tahab ta saada andmeid vulkaani sisemusest. (19) Nimelt ei tea teadlased, kas seda põhjustab kerkiv magma, kõrgenenud veerõhk või kivim, mis mingil põhjusel paisub. Vastus võib aidata kindlaks määrata, kui lähedal Campi Flegrei purskamisele on ja kui suur võib olla selle purske ulatus.

Loodetakse, et puurimine paljastab ka vulkaani purskamiste detailsema ajaloo. Laavakihtidest puuriga võetud proove analüüsitakse, et nende põhjal saada täpsemaid teadmisi laava füüsikalistest omadustest ja sellest, kuidas laava erinevate mõjutuste korral käitub. (20) Nimelt on see veel üks iseärasus, mis teeb kaldeeravulkaani teistest vulkaanidest keerulisemaks. Tavaliselt toimub purske selgelt piiritletud kraatris, aga Campi Flegreis võib purske väljuda maakoorest ükskõik kus tervel 130 km² alal, mis moodustab algupärase vulkaani kontuuri.

Campi Flegrei projekt on siiani maailma ambitsioonikaim vulkaani puurimine (21) See osa projektist algas 2011. aasta jaanuaris ja puurimise tulemusena sünnib juhtsaht. Esimesest puurimisest saadud infot kasutatakse teise faasi planeerimiseks, mis kava kohaselt algab 2013. aastal. Siis muudetakse puuri kallet nii, et juhtsahti põhjast puuritakse viltuses suunas kaldeera keskme poole.

Puurimine lõppeb umbes 3,8 km sügavusel Pozzuoli tänavate all. (22) Vee puudumine on puuraugu alumises osas tähtis selleks, et tundlikest sensoritest võimalikult palju infot kätte saada. Kui uue meetodikaga mõõtmised õnnestuvad, on võimalik Euroopa ohtlikuma vulkaani käitumist juba täpsemalt ennustada.

Allikas: Niels Hansen, Imeline Teadus / Tarkade Klubi, nr 10, 2011

SA INNOVE

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 18–27. Te kuulete 10-minutilist loengut. Kuulake teksti ja konspekterige see, kasutades mustandilehte. Pärast loengu lõppu on Teil 15 minutit aega mustandi põhjal välja kirjutada 10 olulisemat mõtet nii, et lugeja saaks aru, millest kogu loeng rääkis. Hinnatakse loengu mõistmist, mitte õigekirja. Loengut kuulete **ühe korra**.

Loengus esinevad nimed: Rooma keisririik, Prantsuse revolutsioon, Esimene maailmasõda, Teine maailmasõda, Vietnami sõda, Iraagi sõda, Iraani sõda, Nero, Trajan, Marcus Aurelius, John Law, Inglismaa, Orleansi hertsog, Voltaire, Saksamaa, Ungari, Ameerika.

Alar Tamming räägib rahast ja kriisidest

	Täidab hindaja
18.	☐
19.	☐
20.	☐
21.	☐
22.	☐
23.	☐
24.	☐
25.	☐
26.	☐
27.	☐

Allikas: <http://heli.er.ee/helid/klaskika/>

ESIMENE ÜLESANNE (A)

Küsimused 1–12. Lugege tekstilõike (A–D) ja väiteid (1–12). Otsustage, millise lõigu kohta iga väide käib. Iga lõigu jaoks on 2–4 väidet. Märkige väite järele vastava lõigu täht (A, B, C või D).

Indrek Hargla „Apteekeer Melchior ja Zarieli raamat“

A

„Ütle, hea mees, kas sina oled apteekeer, keda hüütakse Tallinna Melchioriks?“ küsis Martha.

„Mind hüütakse Tallinna raeapteeker Melchior Wakenstedeks,“ kostis Melchior uhkelt ja pani natuke imeks, et see naine oli julgenud teda nii südikalt kõnetada.

„Ma otsin ühte Melchiori, kes aitab mõistatusi lahendada, ja ma ei küsi midagi niisama, vaid maksan sulle puhast hõbedat, kui sa aitad mul teada saada, mida tegid palverändurid minu kasutütrega,“ kostis naine. Nende rada viis aialappide ja karjamaade vahelt läbi, Roosikrantsiks hüütava tee poole, mis Seppade värava juurest linnast lõuna poole suundus ja mida mööda oli hiljuti läinud palju palverändureid Riiasse. Tee ääres oli siin-seal kõrtse ja öömaju, et teelised saaksid puhkust ja kosutust, kui neil linnas kuskil magada ei olnud. Tee lähedal liivaluidete vahel seisis ka linna võllas ning siinkandis võeti õlle ja öömaja eest rohkem raha kui mujal, sest hukkamiste ajal kogunes siia rohkesti inimesi lähedalt ja kaugelt, et patuste piinu oma ihusilmaga pealt näha.

B

Ühe sellise kõrtsi poole viis ka Martha Melchiori ja nad läksid üle porise maa, nende ümber voolasid kevadised ojad ja esimesed laululinnud hõikasid rõõmsalt saabuvast suvest.

Martha kõndis nüüd aga Melchiori ees, ta kõndis kiiresti, hüpeldes lompidest üle ja põigeldes porinirede vahel, ning Melchiorile näis, et naine on ihult sitke ja väle, tema kitsukeses kehas on palju rohkem nõtkust ja rammu, kui ta esiti arvanud oli.

„Ma olen kolmandat aastat lesk,“ kõneles naine Melchiori poole tagasi vaatamata. „Ehk oled sa kuulnud, et minu mees Matis pidas seda öömaja seal Võllamäe taga ja Võlla-Matise kõrtsiks seda kohta hüütigi,“ ja Melchior pidi tunnistama, et sellisest kohast ta tõesti kuulnud on.

„Ma olin tema truu naine, kuni tõi ta hauda viis, ja enne seda olin ma kaluri tütar, kes õppis linnas küünlategemist. Ma sünnitasin Matisele viis last, ja nelja neist käin ma karjamaa taga metsas taga nutmas, kuhu Matis nad mulda pani, sest nõnda on tema sugu kogu aeg teinud.“

C

„Ja kui sa küsid, et kuidas mul oli kasutütär, siis ma ütlen, et Matis tõi selle ühel päeval koju kolmteist aastat tagasi ja ütles, et mina tema nagu oma lapse eest hoolt kannaksin, ja seda mina ka tegin. Ma ei küsinud, kes selle lapse on sünnitanud, ja võtsin ta oma tütreks ja armastasin teda ja lasin ta ristida, ehkki ta pühast abielust pole sündinud, ja kui mul oleks veel pisaraid, siis nutaksin ma teda praegu taga.“

„Kas ta läks palveränduritega kaasa?“ küsis Melchior.

„Tema nimi oli Ede,“ vastas naine ainult. „Ta polnud elu sees kuulnudki Riia linnast. Ta mängis veel ölest nukkudega.“

Võlla-Matise kõrts oli üks uhkemaid Jeruusalemma mäe juures. Seda piiras loobakas ussaed, õues röhitsesid seapörsad ja paterdasid kanad, maja taga seisis veel saun ja vildakil ait, mille ees vana sulane puid lõhkus.

D

Väljas pori sees oli üks laud, mille taga kaks talumeest odrakõrti lürpised ja Marthat rõõmsalt eesti keeles tervitasid. Apteekrit nähes nad aga üksnes mühatasid.

Naine seisatas lävel, kissitas ereda päikese käes silmi ja ütles: „Minu sulane on vana mees, aga Matise sugulane, ja need mehed ka. Nad töötasid Matise haul, et minule ei tohi siin miskit häda sündida, ja nad on oma vannet hästi pidanud.“ Siis naine käratas midagi meestele ja korruga olid nad püsti, tõmbasid mütsid peast ja kummardasid apteekri ees.

„Ära pead ära löö,“ soovitas Martha, puges madala piida alt sisse ja Melchior läks talle järele kõrtsituppa, kus lõhnas koldevingu ja halvaks läinud hernesupi järele, muldpõrandal olid kuuseoksad ning aknast paistis üksnes niipalju valgust, et enam-vähem käsikaudu liikuda sai.

Ja siis kuulis Melchior loo, mis siin majas sündinud oli, kui palverändurid tulid ja Edest jäi järele ainult valu ema südames, pinnuga läbitorgatud öökulli pea ja vereleik saunas.

<http://www.epl.ee/news/melu/>

Millise lõiguga väide sobib?

A
B
C
D

1. Talupojad olid esialgu Melchiori vastu ebaviisakad.
2. Martha ei kartnud võõra mehega juttu alustada.
3. Karistuste täideviimist tahtis näha hulk rahvast.
4. Martha jutustas, mis oli juhtunud palverändurite saabudes.
5. Kadunud Ede sünnilugu polnud Marthale teada.
6. Martha lubas Melchiori uurimistööd hästi tasustada.
7. Martha oli kehalt tugevam, kui algul tundus.
8. Võlla-Matise kõrtsis oli hämar ja haises.
9. Martha tahtis välja uurida, mis Edega juhtunud oli.
10. Martha abikaasa oli haiguse tagajärjel surnud.
11. Martha arvates oli Ede liiga noor, et kodust omal käel lahkuda.
12. Pärast Matise surma lubasid mehed Marthat kaitsta.
